

Ulica Karaimska

Scenariusz do zajęć edukacyjnych o kulturze karaimskiej.

*Autorka:
Martyna Majewska*

Temat zajęć: Zajęcia są wprowadzeniem do edukacji o kulturze i tradycji Karaimów w Polsce

Wielkość grupy: 25-30 osób.

Wiek odbiorców: dzieci w wieku od lat 3 do 9 lat.

Czas trwania zajęć: 30- 45 min w zależności od wieku dzieci.

Po zakończeniu zajęć uczestnicy:

- Znąją podstawowe informacje nt Karaimów żyjących w Polsce,
- Wiedzą, jak wygląda ulica Karaimska ,
- Wiedzą, gdzie leżą Troki i jakie są symbole Karaimów.

Materiały wykorzystywane w czasie zajęć:

- Bajka animowana *Cudowny Koń księcia Witolda* w wersji karaimskiej i w wersji polskiej.
- Kserówki z kolorowankami i zadaniami do wykonania przez dzieci
- Kredki, kleje, nożyczki.

PODSTAWA PROGRAMOWA

Zgodnie z podstawą programową wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U.2012.977) wychowanie dzieci w wieku przedszkolnym ma m.in. na celu:

budowanie systemu wartości, w tym wychowywanie dzieci tak, żeby lepiej orientowały się w tym, co jest dobre, a co złe;

budowanie dziecięcej wiedzy o świecie społecznym, przyrodniczym i technicznym oraz rozwijanie umiejętności prezentowania swoich przemyśleń w sposób zrozumiały dla innych.

Dzieci biorące udział w edukacji wczesnoszkolnej w klasach 0-III powinny po zakończeniu

tego etapu:

- 1) przyswoić sobie podstawowy zasób wiadomości na temat faktów, zasad, teorii i praktyki, dotyczących przede wszystkim tematów i zjawisk bliskich doświadczeniom uczniów;
- 2) zdobyć umiejętności wykorzystywania posiadanych wiadomości podczas wykonywania zadań i rozwiązywania problemów;
- 3) nabyć umiejętności i postawę warunkujące sprawne i odpowiedzialne funkcjonowanie we współczesnym świecie

Opis zajęć:

1. Na początku zajęć powitaj się z dziećmi i poinformuj je o temacie oraz celu zajęć, a także ustal zasady współpracy z grupą.
2. Przedstaw się dzieciom i poproś dzieci, aby zrobiły to samo. Oprócz swojego imienia poproś aby każde dziecko wymieniło znane sobie zwierzęta gospodarskie.
3. Wyświetl dzieciom bajkę *Cudowny Koń księcia Witolda* w wersji oryginalnej. Następnie poproś dzieci o opowiedzenie fabuły w j. polskim. Zapytaj czy znają język, który przed chwilą słyszały.
4. Poproś, aby dzieci spróbowały opisać ulicę Karaimską. Można zatrzymać kadr filmu animowanego lub pokazać zdjęcia będące załącznikami do prezentacji.
5. Następnie przekaz dzieciom zadanie polegające na tym, że:
 - a. Dzieci młodsze o mniejszej koordynacji psychoruchowej na przygotowanej mapie nakleją wycięte wcześniej i pokolorowane domku karaimskie (uwaga! mapa powinna być wydrukowana na arkuszu A3);
 - b. Dzieci starsze na mapie spróbują zaprojektować samodzielnie zabudowę ul. Karaimskiej;
6. Na zakończenie podziękuj za wspólnie spędzony czas i rozdaj karty z kolorowanką oraz flagą karaimską do kolorowania.

Troki

Miasto na Litwie leżące na Pojezierzu Wileńskim. Urokliwie położone pomiędzy jeziorami: Galwe, Tatryzki i Łuka było do XIV w centrum Księstwa Litewskiego. W średniowieczu książę Witold sprowadził z Krymiu kilkaset rodzin karaimskich i osadził je w Trokach - Karaimi stanowili ochronę osobistą księcia. Niezależnie od Trok Karaimi zamieszkali w innych miejscowościach leżących na terenie Wielkiego Księstwa Litewskiego głównie na pograniczu z terenami zajmowanymi przez Zakon Kawalerów Mieczowych. Stanowili tam część załóg warowni strzegących bezpieczeństwa granic. W ten sposób Witold realizował cele swej polityki, zmierzającej do centralizacji państwa oraz jego ekonomicznego i wojskowego umocnienia.

Karaimi stanowili znaczącą grupę kształtującą życie społeczne w Trokach. Można śmiało powiedzieć, że w Trokach koncentruje się nadal życie tej nielicznej grupy etnicznej.

Charakterystyczna jest zwłaszcza zabudowa ulicy – nomen omen – Karaimskiej. Stoją przy niej, niewysokie, piętrowe domy drewniane, ze spadzistymi dachami i charakterystycznymi trzema oknami od frontu. Część z domów ma murowaną podmurówkę, część z nich posadowiona jest bezpośrednio na ziemi.

Dlaczego domy karaimskie mają trzy okna wychodzące na ulicę? Istnieje romantyczne wytłumaczenie przypisujące znaczenie tej liczbie; w rzeczywistości zarówno posadowienie domów frontem w kierunku ulicy, jak i liczba okien są wynikiem realizacji prawa carskiego regulującego zabudowę na tym terenie.

Jedno jest pewne: malownicza uliczka ściąga do Troków rokrocznie wielu turystów zainteresowanych zwiedzaniem odtworzonego Zamku księcia Witolda, jak i poznaniem kultury karaimskiej.

Karaimi w Polsce

Karaimi są najmniej liczną mniejszością etniczną w Polsce. Podczas przeprowadzonego w 2011 r. *Narodowego spisu powszechnego ludności i mieszkań* narodowość karaimską zadeklarowało 314 obywateli polskich (wedle danych poprzedniego Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 2002 r. liczebność mniejszości karaimskiej wynosiła 43 osoby), w tym: w województwie mazowieckim – 98 osób, dolnośląskim – 46, pomorskim – 27. Karaimi mieszkają przede wszystkim w Warszawie i okolicach, Trójmieście i Wrocławiu. Pierwsze grupy Karaimów przybyły z Krymu w XIII wieku i osiedliły się na ziemiach księstwa halicko-wołyńskiego (Łuck, Halicz, Lwów). Na przełomie XIII/XIV w. duża grupa Karaimów została osiedlona w Trokach koło Wilna. Na obecne tereny Polski Karaimi przesiedlili się po II wojnie światowej w wyniku migracji ze wschodnich kresów Rzeczypospolitej.

Mniejszość karaimska nie ma swoich przedstawicieli w Parlamencie. Mniejszość ta nie wystawiała również swoich kandydatów w wyborach samorządowych.

Polscy Karaimi częściowo zatracili znajomość ojczystego języka. Nauczanie języka karaimskiego dla dzieci i młodzieży odbywa się podczas letnich szkół języka karaimskiego odbywających się w Trokach, na Litwie.

Karaimów wyróżnia religia karaimska, wywodząca się z judaizmu. Istotne znaczenie w życiu mniejszości karaimskiej ma działalność Karaimskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej Polskiej.

Karaimi posługują się herbem na którym można znaleźć dwuramienną kopię nazywaną *senek*, która była używana przez wojska karaimskie oraz tarcza, czyli *kałkan*. Poniżej można znaleźć zarys twierdzy.

Barwami karaimskiej flagi są błękit, biel i żółć ułożone w 3 równych poziomych pasach.

Zalecane strony internetowe:

- <http://www.karaimi.org/>
- <http://mniejszosci.narodowe.mac.gov.pl/>

Nota prawna

Uznanie autorstwa-Użycie niekomercyjne-Na tych samych warunkach 3.0
Polska

Ten scenariusz został opracowany w ramach projektu Cztery Strony Bajek przez Kolektyw Odrobina Kultury. Przy jego tworzeniu korzystaliśmy z ogólnodostępnych zasobów domeny publicznej.

Będziemy szczęśliwi jeżeli będziecie wykorzystywać ten scenariusz w sposób niekomercyjny jednocześnie wskazując na autora tego scenariusza.

Flaga i godto

